

Glej, List! Letnik 9 št. 1 april 2017

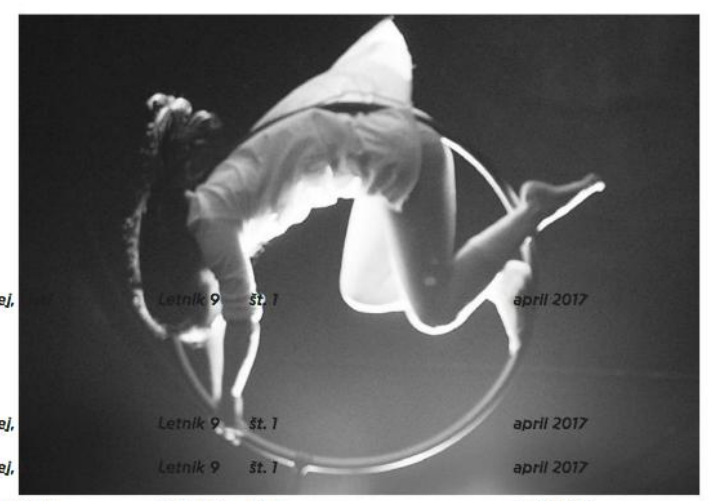
Glej, List! Letnik 9 št. 1 april 2017

Glej, List! Letnik 9 št. 1 april 2017

Glej, List! Letnik 9 št. 1 april 2017

Glej, List! Letnik 9 št. 1 april 2017

Glej, Miniaturke

Glej, Letnik 9 št. 1 april 2017

Glej, Letnik 9 št. 1 april 2017

Glej, Letnik 9 št. 1 april 2017

Glej, List! Letnik 9 št. 1 april 2017

Ad

←---

Viri:

Breznik, Maja. 2011. *Posebni skeptični zemljin v umetnosti*. Ljubljana: Sophia.
 Dobovšek, Zala. 2011. *Glej, novo tisočletje*. V *Glej, 40 let*, ur. Ana Perne. Ljubljana: EG Glej.

Jesenko, Primož. 2011. *Glej, sedemdeseta*. V *Glej, 40 let*, ur. Ana Perne. Ljubljana: EG Glej.

--- 2015. *Rob v središču: Izbrana poglavja o eksperimentalnem gledališču v Sloveniji 1955–1967*. Ljubljana: Slovenski gledališki inštitut.

Jovanović, Dušan. 1990. *Vsi ti eksperimenti so blažev žegen*. V *20 let EG Glej*, Ljubljana: EG Glej.

Kunst, Bojana. 2012. *Umentik na delu: bližina umetnosti in kapitalizma*. Ljubljana: Maska.

Möderndorfer, Vinko. 1990. *Citati*. V *20 let EG Glej*, Ljubljana: EG Glej.

Novak, Jure. 2010. *Miniaturre*. Ljubljana: EG Glej.

Šedlbauer, Zvone. 1990. »5 prstom u oko« teatra. V *20 let EG Glej*. Ljubljana: EG Glej. Vprašalnik Radia Študent za dogodek *Sive cone scene: medgeneracijska razmerja moči v gledališču*. Trubarjeva hiša literature, 14. 2. 2017.

Vprašalnik za gledališki list *Glej*, listi 28. 4. 2017.

Vevar, Rok. 2016. *Odgovor Mojci Kranjc*. Facebook.

Zupančič, Matjaž. 1990. *Citati*. V *20 let EG Glej*, Ljubljana: EG Glej.

MINI- ATURKA IN ... + IGRATI ALI PER- FORMI- RATI.

24

Rok Bozovičar (in Alja
Lobnik)

3. MINIATURKA IN ... TEKST

A

MINIATURKA IN ... TEKST

V miniaturnih je mogoče opaziti različne pristope k uporabi (in vlogi) teksta v gledališču: nekateri ste adaptirali že obstoječe tekste, drugi ste se pisanja lotili sami, tretji skupinsko. Kako je nastal tekst in kako ste ga nato uporabljali v procesu in končni podobi miniaturne?

Mitja Lovše (Kaos kontrola) Naredil sem nekakšno izhodišče, napisal sem tekst, nato pa smo ga skupaj z ekipo (dramaturginjo in igralci) oblikovali naprej. Dosti teksta, ki sem ga napisal, je ostalo, smo pa vključili še pobude ostalih. Ker gre za miniaturno, sem si postavil izziv, da tekst ne bi bil povsem dokončan, vseboval je nekaj odprtih mest, ki smo jih skupaj poskusili zapolniti – tekst na primer ni imel konca. Največ dela je bilo z uskladitvijo besedila. Želel sem namreč, da skupaj pridemo do tega, kaj hočemo povedati. Tako je konec določal linijo celotne predstave, saj smo delali na *long conu* s sklepnim preobratom.

Ponavadi delam z dokončanim tekstom, v tem pogledu sem velik klasicist. *Devised theatre*¹ se je tako izkazal za precej večji zalogaj, kot sem mislil. Če teorije zarote, tj. naše izhodišče, v resničnosti ne držijo vode, jo v gledališču morajo. To je bil en takšen problem, proces je bil precej fluiden, na koncu vse skupaj spominja na kakšno epizodo *Območja somraka*: pripovedovalec govori nenavadno zgodbo enega od likov, ki vstopi v skrivno družbo, ki obvladuje svet. Filmskih referenc je v predstavi kar veliko.

Hristina Vasić Tomše (Ringside) Tekst sem izbrala jaz, v angleščino pa je prevajala Natália (igralka). Tudi začetno adaptacijo je napravila ona, vendar smo jo kasneje skupinsko prilagodili. Čeprav je besedilo

25

¹ Več o tem glej: Šorli in Dobovšek: *Kralj Ubu – šok snovalnega gledališča v nacionalni instituciji*. *Amfiteater*, let. 4 (2016), št. 2, str. 14–35. Op. ur.

Gre za obliko gledališča, kjer besedilo ni niti izvorno delo dramatika, niti predhodnik začetka procesa, ampak je »plod ekipe ljudi, ki novo delo izumlja, prireja in ustvarja – snuje v skupinskem sodelovanju (lahko pa ga ustvarja tudi posameznica_ik sam_e). Tako obliko gledališča nujno definirajo proces (iskanje poti in sredstev umetniškega podjetja), sodelovanje (z drugimi), multivizija (vključevanje različnih občutij, izkušenj in stališč do sveta) in stvaritev novega gledališkega dela. Poudarek je na ekletičnem procesu, ki zahteva inovacijo, domišljijo, tveganje in predvsem skupinsko predanost delu, ki nastaja.« (Šorli, Dobovšek 2016: 15)

kratko in smo ga še skrajšali, odpira pomembna vprašanja o manipulaciji občinstva na nivoju sedanjosti in preteklosti ter o uporabi preteklosti, da bi razložili sedanjost. Borba, ki se dogaja in je glavna akcija v tekstu, je razložena z zgodbami iz preteklosti protagonistov. In včasih so to zelo fiktivne zgodbe.

Brina Klampfer (Druga) Besedilo za miniaturo smo pisale skupaj z ekipo. Sama tema Ženska, ki smo se jo skozi proces dotaknile preko različnih gledaliških metod, zahteva in kliče po nekem daljšem formatu, po več časa raziskovanja, da bi lahko vse podteme, ki so nas zanimale, premele. Za avtorski projekt z ekipo šestih nastopajočih (ter ostalih) potrebuješ res dosti časa. V začetni fazi vaj (novembra in decembra) smo si zastavile, da se dobivamo enkrat na teden in vzpostavimo bazo, ki jo bomo v tednu miniaturo dokončale. Na teh vajah smo se predvsem pogovarjale, razpirale smo različne teme, vse zelo osebne: rojstvo, vpliv vzgoje in družine, vloga očeta in matere, sorojencev; pa izobraževanje, študij, vstop na trg dela, tudi vprašanja glede pričakovanih družbe do ženske, kaj je to ženstvenost.

Nato smo iz tega materiala začele pripravljati prizore na temo, ki nas je nagovarjala in smo jih potem tudi predstavile: ženska v odnosu, kot objekt, avtoriteta itd. Nekatere teme smo potem skupinsko pilile.

26 Ko smo odpirale različne teme in izpolnjevale številne naloge, je nastalo ogromno nekega materiala, uporabile pa smo res le en drobec. Potencialnih tem je bilo več, pomembno se mi je zdelo predstaviti tiste, o katerih bi se dalo pogovarjati.

Zala Sajko (Tragični tur: Utrinki iz Trojzena) Čisto iskreno, tekst smo izbrali arbitrarno. Pričakovali smo, da bomo, ko se bomo vanj poglobili, našli svojo agendo znotraj njega. Našli pa smo veliko različnih, s tem smo se ukvarjali pol leta, pozorni smo bili na detajle – kako se spremeni poanta situacije, če spremeniš kontekst. Tako da se je bilo potem težko odločiti za eno besedilo. Začeli smo s tremi različnimi teksti: poleg Evripida še Racin in Sarah Kane. Racin je hitro odpadel, ker sta jezik in diskurz v Evripidu in Kane diametralno nasprotna in smo ju sprva želeli sopostaviti. Nato pa smo se zapičili v muzikalnost Evripida, nekako smo videli vzporednico s tem, da smo vzeli celotno aktualnost kot nekaj, s čimer se da komponirati in ustvarjati ritme.

miniaturo / avtorska predstava
Premiera: 29. januar 2017.

Ime z več obrazi. Jože Kovač: slovenski slehernik (sinonim za Johna Smitha ali Johna Doeja); nekaj najboljši branilec jugoslovanske hokejske lige, ki je nosil jugoslovanski dres na zimskih olimpijskih igrah v Sarajevu (1984) in na svetovnem prvenstvu na Danskem (1987); Plečnikov občudovalec; nosilec številnih profilov na facebooku; tajni agent ... Morda pa so vsi ti obrazi last ene osebe, ki v globalnem podtalju izpolnjuje svoj skrivni načrt. *Kaos kontrole* je v prvi vrsti uprizoritev zgodbe o slovenske gore listu, ki želi izpolniti Plečnikov načrt parlamenta in pri tem monumentalno propade. Gledališka kratka pripoved o povprečnejši, ki ga Metropolis sprejme, a ko postane preveč samosvoj in se s ciljem (svetovni mir = očiščenje sveta) radikalno polstoveži, je kot posledica lastne doslednosti zradiran. Po drugi strani pa tudi ta načrt prikriva nekaj ključnega, ime, ki povezuje tako vsebinsko gledališko teorijo zarote kot njen procesualni okvir. Miniaturo je poskus kreativnega procesa brez prikritega načrta – kaos kot (edina) učinkovita oblika reda. Ime česa je torej Mitja Lovše? In koliko obrazov ima?

K A O S KONTROLE

Avtor,	izbor	videa	in	režiser:	Mitja	Lovše					
Dramaturgija:			Tjaša			Mislej					
Glasba:			Peter			Žargl					
Koreografija:			Anja			Mejač					
Igrajo:	Mitja	Lovše,	Voranc	Boh,	Sara	Horžen,	Nataša	Keser	in	Andraž	Jug
Tehnično				vodstvo:			Grega				Mohorčič
Foto:					Sunčan						Stone
Izvršna								Anja			Pirnat
Produkcija:											Glej

34

3. MINIATURKA IN ... MINIATURKA

A

Justin Durel (Glej ljudi. Imajo probleme.) Prve vaje za projekt so bile strukturirane kot preigravanje različnih gledaliških stilov in teritorijev. Želela sva najti tistega, ki bi nama kot performerjema in ustvarjalcema dal največ kreativnega zagona. Že zelo kmalu sva ugotovila, da naju polmaske (gre za gledališke maske, s katerimi lahko igralci govorijo, maske, ki imajo izrezan ustni del) s svojo edinstveno sposobnostjo, da iz enega igralca izzovejo množstvo individualnih glasov, v tem trenutku zelo močno nagovarjajo. Nadaljevala sva s preigravanjem štirinajstih polmask, ki sva jih tekom prejšnjih treh let izdelala v svojem ateljeju, ki sva jih nato preko improvizacij in različnih odrskih provokacij spraševala o njihovem življenju, občutkih, prepričanjih. Na podlagi odgovorov, ki so nama bili najbolj zanimivi, sva skrčila set mask na končnih šest. S temi izbranimi liki sva stopila v proces ustvarjanja predstave, kjer se je odrski material še naprej proizvajal skozi igro in preko improvizacije. Za gledališko smer fizičnega gledališča, ki ji slediva in ki izhaja iz zapuščine francoskega pedagoga Jacquesa Lecoqua, ni naključje, da se gledališko delo imenuje igra (ali *play* v gledališčini), igralec pa označuje tistega, ki se igra – igra je za nas osrednja in ustvarjanje odrskega materiala izhaja v veliki meri prav iz nje. Igra vodi do lika in lik naprej do zgodbe. Sčasoma preko odrskega preigravanja pridemo do *canovaccia* (kot pri *commediji dell'arte*) – povzetka zgodbe, nekakšne dramaturške sheme, niza prizorov.

35

MINIATURKA IN ... MINIATURKA

Kako razumete format miniaturne, kakšne so omejitve in pogoji, ki vplivajo in določajo proces dela? Glede na to, da je malo priložnosti za delo in so vstopni pogoji mladih režiserjev precej težavni, je verjetno prisotna želja po predstavitvi končnega produkta, s tem pa se zameji eksperimentalni impulz.

² Načeloma se miniaturni poskusi odmikajo od tradicije dramskega gledališča, material uprizoritve pogosto ne izhaja iz tekstualne predloge ali pa je ta v procesu bistveno preoblikovana, adaptirana ali preobrnjena. Če je tekst običajno glavni okvir uprizoritve, pa se pri miniaturnih le-ta izumlja praktično na novo – skupinski so že začetni osnutki in interesi, ki so podlaga raziskovanja. Vzporedno s tem se rahlja tudi moderna paradigma režiserskega gledališča in njena hierarhična ureditev oz. delegiranost pozicij znotraj gledališkega procesa, čigar sidrišče sta običajno centralni vlogi režiserja in dramatika. O dehierarhizaciji odnosov v miniaturnem procesu več v nadaljevanju.

Mitja Lovše (Kaos kontrole) Gledališče Glej pri tem ne daje omejitev. Vsak ima neko svojo vizijo miniaturne, pred petimi leti sem prvič delal miniaturo kot projekt brez igralcev, samo s predmeti, ki se ukvarjajo s smrtjo. Tokrat sem poskusil iti izven svojih navad dela. Miniaturne je preprosto prostor, kjer si lahko pripravljen poskusiti nekaj, česar še nisi naredil ali si ne upaš. Na koncu smo sicer še vedno šli na neke svoje že ukoreninjene metode. Vseeno, poskusiš se presenetiti, da vidiš, česa točno si zmožen. Imel sem pa srečo, da sem imel dobre sodelavce, koreografinjo Anjo Mejač, dramaturginjo Tjašo Mislej in celotno igralsko zasedbo.

Hristina Vasić Tomše (Ringlata) Zdi se mi, da nismo šli zelo globoko v raziskavo, malo mi je žal, da smo bili omejeni. Od začetka sem vztrajala na procesu in ne na končnem produktu. Vendar smo vsi vedeli, da bomo imeli na koncu par ponovitev predstave, nekje zadaj veš, da bo sledila prezentacija, nastop pred publiko. Tudi Barbara nas je usmerjala, da občinstvo pričakuje končni izdelek. Kaj pa mi pričakujemo od publike? Zato bo predstavitev sledil *talkback*.

Nekako se mi zdi, da je bila naša miniaturne določena z obehma prostoroma: na Križevniški z medsebojnim spoznavanjem in raziskovanjem materiala, v Gleju pa z oblikovanjem in dinamiko dogodka. Tudi delo in odnosi v skupini so se spremenili skladno s tem.

Brina Klampfer (Druge) Čez poletje me je najbolj zanimalo in intrigiralo vprašanje ženske – dosti sem brala in raziskovala, nato pa sem sestavila ekipo punc. Že takoj smo imele željo narediti predstavo, končni produkt, da se z nečim dokažeš. Vendar smo hitro ugotovile, potem ko se je začela sezona in plaz drugih projektov, da to ne bomo mogle. Prvič, zaradi stiske s prostorom – Glej ti prostor skupaj s tehnikom nudi točno en teden, če želiš imeti več vaj, to poteka v lastni organizaciji. In drugič, zaradi zasedenosti ostale ekipe. Dovolj drzna se mi zdi že odločitev, da nismo na silo poskušale slediti cilju, temveč procesu – gre res za kolaž, niti ne za celoto razmišljanj. Res smo poskusile biti iskrene pri tem, da si rečemo, dajmo povedati, kje smo zdaj na tej točki. Vsa pričakovanja, ki jih imam od sebe, sem poskusila zavreči. Pri tem se je zelo poznala časovna omejitev,

36

miniaturne
Premiera:/
27.avtorska
februarpredstava
2017.

Miniaturne Druge si prvi del naslova sposoja pri feminističnem katekizmu Simone de Beauvoir *Drugi spol*, drugi del pa si postavi kot predmet svoje raziskave. Torej se je ustvarjalna ekipa bolj kot na pozicijo druge – obravnava manjšinskega, marginalnega položaja ženske v razmerjih družbene (in politične patriarhalne) moči – osredotočila na svoje osebne izkušnje in razmišljanja. Ženska sem – kaj je to? Na to izhodno vprašanje poskušajo odgovoriti skozi različne metodološke pristope, k produkciji uprizoritvenega materiala pa pristopajo kolektivno in iskreno. Kolažni princip različnih perspektiv izpovedovanja, mišljenja in emocionalnih stanj predstavlja trdno osnovo že prepoznavne režije Brine Klampfer ter potencial, ki jo bodo druge poskušale razviti še naprej.

DRUGE

Režija:		Brina		Klampfer
Dramaturgija:	Sandi	Jesenik,	Kaja	Blazinšek
Koreografinja:		Sanja		Tomšič
Glasba:		Lea		Čehovin
Kostumografija:	In	scenografija:	Rosana	Knavs
Igrajo:	Lea, Cok, Helena, Fašalek, Sara	Gorše, Sara	Horžen, Katarina	Prusnik
Tehnično:		vodstvo:	Grega	Mohorčič
Foto:	Barbara	Poček	In	Stone
Izvršna:		producentka:	Barbara	Poček
Produkcija:			Gledališče	Glej

50

3. MINIATURKA IN ... INFRASTRUKTURA

A

MINIATURKA IN ... INFRASTRUKTURA

Na vaših vajah je bilo mogoče opaziti različne pristope, zlasti nehierarhično komunikacijo in delitev vlog, delo v skupini itd. Režijo torej razumete v širšem smislu, kot subtilno kreiranje vzdušja, koordiniranja, usklajevanja, odzivnosti, z občutkom za skupinsko delo in dinamiko. Hkrati pa ste senzibilni tudi za dogajanje izven teatra, za nekaj, kar zadeva politični in družbeni kontekst, ne le gledališča. Kakšen je bil vaš proces dela, kako ste prehajali med različnimi vlogami znotraj procesa, v katero fazo celotnega projekta se umešča miniatarka?

Mitja Lovše (Kaos kontrole) Pri vsakem procesu želim, da me preseneti in da v njem vsi sodelujemo, vseč mi je, da smo bili vsi aktivni v procesu, da ga sooblikujemo. Včasih sem se, ko se je med igralci v katerem od prizorov nekaj dogajalo, samo umaknil in opazoval. Nato pa sem naredil selekcijo. Vendar občasno lahko zaplavaš, kar se je pripetilo tudi nam. Ker imam preveč rad odkrivanje stvari, mi je bilo težko odločati in izbirati iz vsega materiala, ki ga je še za par miniatark.

Delati smo začeli že obdobjem, najprej smo začeli smo s postavitvami, čali potem. Prostor v Glezijo. Tudi to smo morali Časa je hkrati premalo in preveč – ko ti zadeva uspe, je časa še preveč, kadar pa naletiš na mrtvo točko, pa premalo, tako da bi temu rekel demo verzija: imamo neko celoto, če bi jo želeli razvijati naprej, bi jo pa tudi lahko.

pred tem enotedenskim brali tekst in ga čistili, glavnilino smo pa dokonju da neko drugo dimenupoštevati in spremeniti.

Moja pozicija je nastala v odnosu do same teme teorij zarote in njeno igro s perspektivami realnosti. Ko se kot avtor, ustvarjalec in režiser pojavim na odru, se takoj ustvari druga slika. Prehajanje med vsemi temi vlogami je bilo kar težko, a vendarle gre za miniatarko, in sem si rekel, dajmo tvegati.

Hristina Vasić Tomše (Ringside) To je naša začetna faza dela, osredotočili smo se na zvočno plat predstave, ki je zares še v embrionalni fazi. Imeli smo dva tedna, kar je zelo malo časa, cela ekipa se je med seboj spoznala šele prvi dan na Križevniški. V resnici pa smo začeli že zelo dolgo nazaj, saj je ena glasbena tema stara že več let. Slobodan (skladatelj in glasbenik) in jaz sva z drugo ekipo začela že pred štirimi leti v Beogradu, vendar je sledila pavza.

51

Res smo poskusili ostati le na zvočnem nivoju: kako deluje zvok v odnosu do občinstva in njihovega zaznavanja. Vizualnost in akcijo smo pustili v ozadju oziroma smo ju hoteli skoraj povsem izločiti. Večkrat med procesom sem zgolj poslušala dogajanje. Tudi tiste dele borbe, ki so fizični, smo skrili v ozadje, da se vidijo zgolj serije. Je pa do tega prišlo nekako organsko, tudi nastop in pogovor v *Zirkusarni* nam je pomagal do te odločitve.

52 Naslednja faza našega projekta, ki se bo gradila na podlagi te prve, zvočne, je koreografska. Tokrat smo koreografijo uporabili le kot orodje, da bi iz giba proizvedli zvoke, ki so bolj organski. Cilj tega je malo bolj odpreti zgodbo, dodati protagoniste, saj se nam priključijo še drugi igralci oz. plesalci. Nato pa bi, v tretji fazi, želeli interaktivno vključiti še publiko, da bi lahko imeli vpliv na potek dogajanja, izid predstave pa bi bil odprt.

Možnosti za nadaljnje delo iščemo v tujini, v podobnih platformah, kakršna je Glejeva, tako da bo na koncu vse skupaj enoletna raziskava, kon-različne etape. Lahko bi se ustavili po vsaki fazi in jo ponujali kot *work-**-in-progress* za festivale itd., vendar bi še vedno šlo za začetno točko daljšega ustvarjanja.

Ustanovili smo zavod *EX-teater*, s katerim delujemo na relaciji Berlin–Ljubljana. Udeležujemo se festivalov in rezidenc, ki se ukvarjajo z mladimi umetniki in ponujajo možnost, da prideš z delom v nastajanju in preveriš, kako deluje pred občinstvom. Take stvari ti dajo impulz in motivacijo za nadaljnje in bolj konstantno delo, da ti ni treba vsakič znova delati nekaj novega, ampak lahko razvijaš naprej. Naš drugi projekt *#Manifesto*, ki se je prav tako začel par let nazaj kot žonglersko-gledališka točka Andreja Tomšeta, bomo razvili naprej kot celovečerno predstavo. Lani smo bili namreč na festivalu v Birminghamu in točko iz osmih minut podaljšali v kratko dvajsetminutno predstavo, zdaj pa jo razvijamo še naprej v kombinacijo žonglerstva, sintetične glasbe in nenaturalistične igre. Kmalu bomo šli na rezidenco v *Theaterhaus Mitte* v Berlinu in poskušali povezati žonglerstvo in gledališko umetnost skozi tveganje. Nato pa pridemo maja v *Mini teater* za ljubljansko premiero.

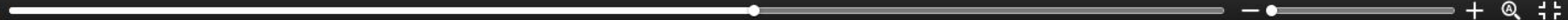

miniaturna / delo v nastajanju
Premiera: 17. februar 2017.

Miniaturno *Ringside* bi lahko opisali kot simfonijo boja. Čeprav izhaja iz besedila argentinskega dramatika Daniela Veronesaja, ki govori o borbi žensk za mladeniča, se miniaturna bolj kot na samo pripoved osredotoča na njeno zvočno plat. In kako povedati zgodbo le z zvokom? Mednarodna ustvarjalna ekipa odsko dogajanje dramaturško strogo razdeli na osem rund borbe in vmesne, povezovalne epizode, s tem da boje skrje gledalčevemu očesu. Na ta način se poskuša izogniti usmerjanju pogleda, saj želi pozornost preusmeriti na zvočne učinke. Nastopajoči s številnimi inštrumenti v živo izvajajo v procesu napisano glasbo, ki spremlja celotno uprizoritev, poleg tega pa vključujejo tudi telesne zvoke in glas, a vseeno ne izločijo govornene besede. Tako ustvarijo zvočno pokrajino, v kateri preteklost vdira in usmerja dogodka sedanjosti in kdor jih hoče videti, mora nanje gledati z ušesi.

RINGSIDE

Koncept	In	režija:	Hristina	Vasko	Tomše				
Glasba:		Slobodan			Ivanovič				
Prevod	in	priredba	besedila:	Natália	da Silva	Perez			
Igrajo:	Natália	da Silva	Perez,	Slobodan	Ivanovič,	Theresa	Seits,	Thierno	Diallo
Tehnično		vodstvo:			Martin				Lovšin
Izvršna		producentka:			Barbara				Počak
Produkcija:					Gledališče				Glej
Koprodukcija:									EX-teater

Ad

Ad

58

3. MINIATURKA IN ... INFRASTRUKTURA

A

Brina Klampfer (Oruga) Želela sem poiskati ekipo punc različnih starosti, a vseeno iste generacije. Z nekaterimi sem sodelovala že prej, mi je pa zanimivo kombinirati profesionalno in polprofesionalno, ker gre za različne načine razmišljanja in vidike, ki se med seboj oplajajo. Podobno je bilo pri *Sfantkov.si* in se je dobro obneslo – na odru imaš neko naravno spontanost in ne »pravilnega« igranja, hkrati pa je vmes nekdo, ki obvladuje metode, jih deli in pove, za kaj so dobre.

Že na prvi vaji se je izkazalo, da bo med nami vladala sproščena energija. Mogoče smo se ravno zaradi spola počutile še bolj povezane. Vloge, ki smo jih prevzemale, niso bile vnaprej določene – igralka je bila tudi avtorica, režiserka, komentatorica in vsaka je celo vodila delček vaje. Za način dela, ki smo ga ubrale, se mi zdi zelo pomembno, da se zavedamo in prevzamemo del odgovornosti, kar je bilo občasno težko, saj je to drugače, kot v klasičnih procesih gledališča, kjer so igralci večinoma izvajalci neke ideje, koncepta, tukaj pa so bile predvsem soustvarjalke.

59

Zala Sajko (Tragični toni: Utrinki iz Trojzena) Me tri smo bile že skupaj na Akademiji (Maruša Majer, Barbara Ribnikar, op. ur.), tudi Blaž in Pila (Blaž Božič, Pila Rusjan, op. ur.) sta se hitro priključila, brez kakršnekoli zadrege npr. na odru. Skupaj smo bili praktično od prve bralke. Le lučkar (Martin Lovšin, op. ur.) se je priključil zadnja dva dneva in je poskušal slediti že postavljenemu. Bilo bi super, če bi bili dlje skupaj in bi lahko kakšen prizor temeljil samo na svetlobi.

Izidor (Izidor Barši, op. ur.) je vstopil dosti bolj zadržano, že pred začetkom se je spraševal o svoji vlogi itd., vendar mu nisem želela dodeljevati mesta, ker se mi je zdelo pomembno oz. sem upala, da sam najde neko novo nišo za teoretika znotraj procesa. Nisem hotela še enega dramaturga, ampak nekoga, ki bi bolj direktno ali celo režijsko aktivno posegal in ne zgolj opazoval. Na začetku je gledal in spremljal proces, pri analizah pa je pomagal s teoretskimi podlagami in sintezami. V praktičnem procesu pa ni točno vedel, kako naj posega, pogosto je po vaji celi ekipi ali meni povedal, kaj je videl in kako je kaj razumel.

Ne bi mogla reči, da sem karkoli zrežirala ali da sem vedela sekundo predstave, preden sem zbrala ekipo, zato se tudi nisem določila za režiserko. Vse se je skupno zgradilo. Seveda sem dala

- 5 1. **Uvodnik.** Alja Lobnik.
- 12 2. **Glej K.G.L.** (kronotopično gledališče ljubljansko) [?] Alja Lobnik.
- 23 3. **Posamezne predstave**
- 25
3a. **Miniatúrka in ... tekst; Miniatúrka in ... miniatúrka; Miniatúrka in ... infrastruktúra.** Rok Bozovičar (in Alja Lobnik).
- 3b. **63 Igrati ali performirati.** Nenad Jelesijević.
- 66 4. **Glej, nova žarišča. Novi umetniški svet.** Inga Remeta, Barbara Poček, Jure Novak, Anja Pimat.
- 69 5. **Tekstovno podpodje miniatúrk. Kaos kontrole.** Mitja Lovše. **Druge.** Brina Klampfer. **Ringside.** Hristina Vasić Tomše.
- 75 6. **Bilo je.** 82 7. **Bo.**
- + 8. **Mini-zin. Mini(aturkin) manifest in minimalni tekstovni drobcí.**
- Nika Arhar, Rok Bozovičar, Pia Brezavšček, Katja Čičigoj, Eadfrith iz Lindisfarna, Hunayn Ibn Ishaq al-'Ibadi, Brina Klampfer, Srečko Kosovel, Ognjen Kovačević, Alja Lobnik, Mitja Lovše, Jure Novak, Saška Rakef, Hristina Vasić Tomše, Jasmina Založnik.